

UVOD

Javni prihodi i javni rashodi čine suštinsku komponentu finansijske djelatnosti jedne države. Služe za podmirenje javnih potreba, a ubiru se u novcu(periodično i konstantno) i uglavnom iz dohotka(obnovljivi izvor), a vrlo rijetko i iz imovine(neobnovljiv izvor). Ovi državni prihodi prikupljaju se u obliku taksi, poreza, naknada, javnog duga, carina i doprinosa. Pojam javni prihodi se najčešće poistovjećuje sa porezima jer oni imaju najveći udio u prihodima države. Važno je napomenuti da se u stranoj terminologiji najčešće koristi naziv porez(eng. tax) kao sinonim za prihode države.

Kada govorimo o ekonomiji modernog doba, doprinosi su jedan od najvažnijih oblika javnih prihoda. Imajući to u vidu, može se zaključiti da je važno da se za pronalaženje načina efikasnijeg finansiranja doprinosa ulože brojni naponi. U te svrhe koriste se kako fiskalni, tako i izvori finansiranja sa tržišta novca i kapitala i sopstvena sredstva(doprinosi) korisnika socijalnog osiguranja. Sve veća želja i potreba za socijalnom sigurnošću dovela je do snažnog razvoja sistema doprinosa za socijalno osiguranje iz kojih se popunjavaju fondovi socijalnog osiguranja. Iz njih se kasnije finansiraju potrebe osiguranika, odnosno korisnici datog osiguranja. Iz tih razloga, primjetno je veliko povećanje udjela doprinosa u ukupnim javnim prihodima kako razvijenih zemalja tako i zemalja u razvoju tokom druge polovine 20. vijeka i na početku 21. vijeka.

Pored mnogih vrsta prihoda koji sačinjavaju savremene poreske sisteme, doprinosi za socijalno osiguranje ipak predstavljaju vrlo bitan izvor prihoda u ukupnim fiskalnim dohocima svake zemlje. Istorijski gledano, udio doprinosa u ukupnim poreskim prihodima zemalja bilježi porast poslije velike ekonomske krize, a akcenat i stabilnost države manifestuju se socijalnom sigurnošću i stabilnošću društva.

Predmet – područje istraživanja

Predmet istraživanja ovog rada su doprinosi, kao i njihov uticaj na budžet i privredna kretanja. Doprinosi su namjenski javni prihodi, a javni prihodi zajedno sa javnim rashodima su predmet proučavanja nauke o javnim finansijama i na taj način se utvrđuje područje istraživanja.